

4. KAPITEL

1921

KONJUNKTURNEDGANGEN.

1921 bragte den Konjunkturedgang, som maatte komme efter Højkonjunkturerne. Hvorledes den virkede paa Seddelværdien, skal vi ikke her beskæftige os med. Det vi skal omtale, er Virkningen paa Næringslivet, særlig paa Banklivet.

Det der i stigende Grad prægede Næringslivet var Engrosprisernes stærke Nedgang, dermed vore stærkt ophobede Varelageres Værdinedgang, Skibsfartens Hensygnen, Kursfald i alle Aktier, *Hæmning af den indenlandske Industri ved »Valuta-dumping«*, formindsket Købelyst og Købeevne og tyngende Stats- og Kommuneskatter, der beregnedes efter det tidligere gode Konjunkturaar og nu skulde betales i det daarlige Aar. At Bølgebevægelserne i Verdens Prisniveau efter Krigen har givet saa ukendt store Udslag op og ned og saa hastige Udslag, er en naturlig Følge af, at Krigen omfattede saa mange Lande — langt den største Del af den civiliserede Verden —, at hvert af disse Landes Krigsfølger derfor fremskynder Bevægelsen *i samme Retning*, og at de neutrale Landes økonomiske Kræfter var alt for smaa til at neutralisere Bevægelsen.

Nu var Krigstransporterne holdt op, Hære og Forraad bragt hjem, de mange Varer til Europas Forsyning, som under Krigsfarerne var forblevne i de oversøiske Havne, var nu flyttede over Havene, Tonnagen blev arbejdsløs og Skibsfragterne sank.

Medens Kulfragterne fra Wales til København i 1920 gennemsnitlig var 45 Kr. pr. Ton og til Stockholm 52,50, var de i 1921 gennemsnitlig 14 og 12. Ved Sommertide 1921 laa af dansk Dampertonnage 350.000 Tons Dødvægt oplagt, i Slutningen af Aaret